

MAKTABGACHA TA'LIM TASHKILOTLARIDA PEDAGOGIK IMIDJ TUSHUNCHASI

Dosova Bakposhsha Odamboy qizi.

Annotatsiya: Bugungi kunda ta'lim jarayoni nafaqat bolalarga bilim berish, balki ularni har tomonlama rivojlantirish va hayotga tayyorlashga qaratilgan. Bu jarayonda tarbiyachining shaxsi, uning pedagogik imidji katta ahamiyat kasb etadi. Tarbiyachi nafaqat bolalar, balki ota-onalar va jamiyat bilan faol muloqotda bo'lib, o'zining kasbiy mahoratini, nutq madaniyatini, tashqi qiyofasini va psixologik tayyorgarligini namoyon etadi. Ushbu maqolada zamonaviy tarbiyachining pedagogik imidji va uning ahamiyati chuqur tahlil qilinadi. Zamonaviy ta'lim tizimida pedagogik imidj tarbiyachining nafaqat o'z faoliyatida, balki butun ta'lim tashkilotining obro'sida ham muhim ro'l o'ynaydi. Yaxshi shakllangan imidj pedagogga nufuz olib keladi va uning kasbiy o'sishiga zamin yaratadi.

Kalit so'zlar: Maktabgacha ta'lim, tarbiya, ta'lim, madaniyat, imidj, tarbiyachi, bola, xotira, tafakkur, omil, nutq, zamonaviy, jarayon, tashkilot, jamiyat

Аннотация: Сегодня образовательный процесс направлен не только на обеспечение детей знаниями, но и на их всестороннее развитие и подготовку к жизни. В этом процессе большое значение имеет личность педагога, его педагогический имидж. Воспитатель активно общается не только с детьми, но и с родителями, обществом, демонстрируя свое профессиональное мастерство, культуру речи, внешний вид, психологическую подготовку. В статье дается глубокий анализ педагогического имиджа современного педагога и его значения. В современной системе образования педагогический имидж играет важную роль не только в работе самого педагога, но и в репутации всей образовательной организации. Правильно сформированный имидж повышает престиж учителя и создает основу для его профессионального роста.

Ключевые слова: Дошкольное образование, воспитание, образование, культура, образ, педагог, ребенок, память, мышление, фактор, речь, современный, процесс, организация, общество

Annotation: Today, the educational process is aimed not only at providing children with knowledge, but also at their comprehensive development and preparation for life. In this process, the personality of the educator, his pedagogical image, is of great importance. The educator actively communicates not only with children, but also with parents and society, demonstrating his professional skills, speech culture, appearance and psychological preparation. This article deeply analyzes the pedagogical image of a modern educator and its importance. In the modern education system, the pedagogical image plays an important role not only in the educator's own activities, but also in the reputation of the entire educational organization. A well-formed image brings prestige to the educator and creates the basis for his professional growth.

Keywords: Preschool education, upbringing, education, culture, image, educator, child, memory, thinking, factor, speech, modern, process, organization, society.

Respublikamizda islohotlarni muvaffaqiyatli amalga oshirishga mas'ul bo'lganjamiyata'zolari birinchi galda o'z kasbining mohir ustasi bo'lgan tarbiyachi kadrlar tayyorlashdolzarb vazifa bo'lib qolmoqda. Jumladan, "Ta'lim . Maktabgacha tarbiya yoshi davrida tarbiyachiningbolaga shaxsiy ta'siri juda katta bo'ladi Tarbiyachi har bir bolaning kelajakda haqiqiy nsonbo'lishiga yordam beradigan sifatlarini va imkoniyatini rivojlantirishi lozim. Chunki budavrdagi har bir ta'surot bolaning xotirasida bir umrga saqlanib qoladi. axloqiy fazilatlargaega bo'lgan shaxslar pedagogik faoliyat bilan shug'ullanish huquqiga ega" deb ta'kidlangan.

Jahon tajribasida ham boshlang'ich ta'limning birlamchi bo'g'ini sifatida maktabgacha ta'lim davlatimiz e'tiboridagi asosiy masala bo'lib kemoqda. Prezidentimiz Sh. M. Mirziyoevning“ Tanqidiy tahlil, qat'iy tartib-intizom va shaxsiy javobgarlik – har bir rahbar faoliyatining qoidasi bo'lishi kerak” ma'ruzasida maktabgacha ta'lim sohasida bolalarni qamrab olish atigi 27 foizni tashkil etishi va bu

sohadagi ishlar e'tibordan chetda qoganligi ta'kidlab o'tildi. Tarbiyachi maktabgacha ta'lim tashkilotida asosiy shaxs hisoblanadi. Butun g'oyaviy-tarbiyaviy ishlarning sifati va qolaversa, kelajak avlodni tarbiyalanganlik va bilish darajasi tarbiyachining g'oyaviy-siyosiy va ilmiy-pedagogik tayyorgarligiga, javobgarlik hissiga, pedagogik mahoratiga va ishga bo'lgan ijodiy munosabatiga bog'liq. Bolaning o'quv faoliyatiga bo'lgan munosabati ko'proq uning tarbiyachi shaxsiga munosabati bilan belgilanadi.

Pedagogik imidj – bu tarbiyachining tashqi qiyofasi, nutq madaniyati, muomala uslubi, psixologik holati hamda kasbiy faoliyatdagi o'ziga xos xususiyatlarining uyg'unligidir. U tarbiyachining shaxsiy va kasbiy muvaffaqiyatiga bevosita ta'sir ko'rsatadi. Zamonaviy tarbiya jarayonida tarbiyachining imidji bolaning rivojlanishiga, ota-onalar bilan muloqotga va jamoa ichidagi obro'siga ta'sir etuvchi muhim omillardan biri hisoblanadi. Pedagogik imidj pedagogning ma'naviy-axloqiy qiyofasi bilan tashqi ko'rinishi o'rtasidagi o'zaro uyg'unlik va mutanosiblikdir. Tarbiyachining tashqi qiyofasini ifodalovchi madaniyati

1. Gavdani tutish-to'g'ri tutish (yurishda, o'tirib turishda), qo'llarning rahbar va xodimi stolida erkin holatda bo'lishi, batartibli, ixchamligi.
2. Kiyim- ozodaligi, shinam va bashangligi, kamtarligi, ranglarning mos holda tanlanishi, kiyimning e'shiga va kasbiga mosligi, kiyimni modaga muvofiqligi, bijuteriya, taqinchoqlarning ko'p va kamligi, ishiga mosligi.
3. Pardozning me'yordaligi, yoshi, kasbi va ishiga mosligi.
4. Soch turmagi (sochning ma'lum bir tartibliligi).
5. Pedagogning mimik va pantomimik ifodasi. Tarbiyachining pedagogik texnikasi tizimida mimik va pantomimik ifodalari ham muhim o'rin tutadi.

Pedagogning mimik va pantomimik ifodasi, tarbiyachining imo-ishorasida, ma'noli qarashlarida, rag'batlantiruvchi yoki kinoyali tabassumida namoyon bo'ladi va ular tarbiyachining pedagogik ta'sir ko'rsatishida, bolalarga mashg'ulotlarni ta'sirchan, qiziqarli, samarali va mazmunli o'tish uchun puxta zamin tayyorlab beradi. Zamonaviy tarbiyachining pedagogik imidji uning kasbiy faoliyati samaradorligini

oshirishda muhim omil hisoblanadi. Tarbiyachining tashqi ko‘rinishi, nutqi, psixologik holati va kasbiy mahorati jamlanib, bolaning ta’lim jarayoniga bo‘lgan qiziqishiga, ota-onalarning ishonchiga va jamiyatdagi mavqeiga bevosita ta’sir ko‘rsatadi. Pedagogik imidj nafaqat tashqi ko‘rinish, balki kasbiy kompetentlik, kommunikativ qobiliyat va psixologik tayyorgarlik bilan ham bog‘liq. Tarbiyachi doimiy o‘z ustida ishlashi, zamonaviy pedagogik yondashuvlarni o‘zlashtirishi va shaxsiy rivojlanishga e’tibor berishi lozim. Chunki zamonaviy bolalar va ota-onalar talabchan bo‘lib, faqat bilim emas, balki pedagogning xarizmasi, uslubi va muloqot madaniyatini ham baholashadi.

Pedagogik imidj tarbiyachi yoki pedagogning atrofdagilar tomonidan qabul qilinadigan shaxsiy va kasbiy qiyofasi bo‘lib, u quyidagi omillar asosida shakllanadi:

- **Tashqi ko‘rinish** – kiyinish uslubi, yuz ifodalari, jest va harakatlar
- **Nutq madaniyati** – aniq va lo‘nda gapirish, tushunarli va ta’sirchan so‘zlash
- **Psixologik holat** – bag‘rikenglik, mehribonlik, sabr-toqat, o‘ziga ishonch
- **Kasbiy mahorat** – pedagogik bilim, o‘qitish uslublari, innovatsion texnologiyalardan foydalanish
- **Ijtimoiy mavqe** – ota-onalar, hamkasblar va jamiyat orasidagi obro‘-e’tibor

Pedagogik imidj nafaqat ta’lim jarayonining samaradorligiga, balki tarbiyachining shaxsiy kasbiy rivojlanishiga ham bevosita ta’sir qiladi. Yaxshi shakllangan imidj pedagogning mavqeini mustahkamlaydi, jamiyat tomonidan hurmatga sazovor qiladi va ta’lim muassasasining umumiy nufuzini oshiradi.

Tarbiyachi yosh avlodimizni xalqimizning munosib farzandlari qilib tayyorlashdek muhim, faxrli ish bilan birga mas’uliyatli vazifani bajaradi. Tarbiyachining siyosiy etukligi bolalarni tarbiyalash sifati uchun xalq hamda jamiyat oldidagi o‘z mas’uliyatini anglashga, ta’lim-tarbiya vazifalarini ijodiy yondashishga, o‘z mahoratini doimo takomillashtirib borish va ishdagi o‘rtoqlarini o‘sishiga yordam beradi. Demak, tarbiyachi avvalo, bilimli bo‘lishi, o‘zi yashab turgan ulkan hayotini bilishi, tabiat va jamiyatning qonuniyatlarini tushunishi, ijtimoiy faol bo‘lishi, umumiy va maktabgacha tarbiya pedagogikasini, bolalar ruhiyati va fiziologiyasini egallashi va bolalarning yosh

xususiyatlarini bilishi kerak. Shuningdek, pedagogik tarbiyachining hodisalarni tahlil qilishga ilmiy nuqtai nazardan yondashuvi bolani har tomonlama rivojlantirish muvaffaqiyatini amalga oshirishga imkon beradi.

Foydalangan adabiyotlar:

1. Sh.M. Mirziyoyev Buyuk kelajagimizni mard va olijanob halqimiz bilan birga quramiz. –T.: “O‘zbekiston”, 2017. – 488 b.
2. Sh. M. Mirziyoyev 7-fevral 2017-yil kuni “O‘zbekiston Respublikasini yanadarivojlantirish bo‘yicha Harakatlar strategiyasi to‘g‘risida”gi PF-4947 sonli farmonni.
3. Azizxodjoyeva N.N. Pedagogicheskiye texnologii pedagogicheskoye mastersevo. Izdatelsko-poligrafiches/iy rvorcheskiy dom im.Chulpana.
4. Levian K.M. Lichnost pedagogo: stanovleniye razvitiye. Izd-vo Saratovskago universiteta. 1991. -166 s.
5. Mavlonovo R., To'rayevo O. Holiqberdiyev K. Pedagogika. T.
6. Ochilov M. Yangi pedagogik cenologiyalar. - Qarshi. Nasaf, 2000.
7. Grosheva I.V., Yevstafeva L.G., Maxmudova D.T., Nabixanova Sh.B., Pak S.V., Nazarova V.A., Isxakova M.R., Abdunazarova N.F. "Ilk qadam" davlat o‘quv dasturi (takomillashtirilgan ikkinchi nashr) – T.:2022
8. Maktabgacha ta’lim tashkilot ta’lim faoliyatini mavzuviiy rejalashtirish” T.:2019
9. Teshaboyev I.A. Ta'lim tizimida imij fenomenining ijtimoiy-psixologik jihatdan tadqiq etilishi // Inter education & global study. 2024
10. Axmedjanov M.M., Xo'jaev B.Q., Hasanova Z.D. Pedagogik mahorat - Buxoro Davlat universiteti, 2014.